

Vyřizuje: Mgr. Jakub Hlaváček
E-mail: jakub.hlavacek@ksd.cz

Ústecký kraj
Velká Hradební 3118/48
40002 Ústí nad Labem

K rukám: JUDr. Simony Hejnové

V Praze dne 13.9.2013

email

Věc: 85/6/2013/LP – doplnění č.1 - Posouzení neslučitelnosti souběhu členství v zastupitelstvu Ústeckého kraje s členstvím ve statutárním orgánu Krajské zdravotní, a.s.

Vážená paní doktorko,

na základě předání právní věci ze dne 4.9.2013 Vám níže zasíláme naše stanovisko k otázce neslučitelnosti souběhu členství v zastupitelstvu Ústeckého kraje s členstvím ve statutárním orgánu Krajské zdravotní, a.s., jak bylo toto zadání vymezeno v předání právní věci č. 85/6/2013/LP-doplnění č. 1, ze dne 4.9.2013 dle čl. III. Smlouvy o poskytování právních služeb ze dne 21.3.2013.

Toto naše stanovisko doplňuje a navazuje na naše stanovisko v této věci ze dne 6.června 2013 („**První stanovisko**“).

A. Podklady a informace ke stanovisku:

Nad rámec podkladů a informací použitých pro účely Prvního stanoviska, jsme při zpracování tohoto doplnění vycházeli z následujících dokumentů:

- Usnesení zastupitelstva Ústeckého kraje č. 20/7Z/2013 ze dne 26.6.2013.
- Vyjádření krajského úřadu Ústeckého kraje k neslučitelnosti funkce z 17.7.2013, JID: 98040/2013/KUUK.
- Dopis Ministerstva vnitra České republiky („**MV ČR**“) ze dne 31.7.2013, č.j. MV-45756-9/ODK-2013.

CITY TOWER
KŠD LEGAL advokátní kancelář s.r.o.
Hvězdova 1716/2b, 140 78 Praha 4
Tel.: +420 221 412 611
Fax: +420 222 254 030
ksd.law@ksd.cz
www.ksd.cz

Zapsaná v obchodním rejstříku
vedeném Městským soudem
v Praze, oddíl C, vložka 158575
IČ: 257 11 229

Oficiální dodavatel právních služeb
pro Český olympijský výbor
a společnost Česká olympijská, a.s.

- Reakce hejtmana Ústeckého kraje k návrhu řešení MV ČR, ze dne 21.8.2013, JID: 114216/2013/KUUK.
- Sdělení návrhu MV ČR ze dne 23.8.2013, č.j. MV-45756-11/ODK-2013 včetně právního rozboru (dále jen „Právní rozbor“).

B. Shrnutí skutkového stavu:

Od října 2012 probíhá komunikace mezi MV ČR a Ústeckým krajem, týkající se možného porušení zákona o volbách od zastupitelstev krajů, kdy dle názoru MV ČR může docházet k porušování ustanovení § 5 odst. 2 písm. c) zákona o volbách do zastupitelstev krajů některými členy zastupitelstva Ústeckého kraje, a to konkrétně souběhem jejich členství v zastupitelstvu Ústeckého kraje s členstvím v představenstvu společnosti Krajská zdravotní, a.s., IČO 254 88 627, se sídlem Ústí nad Labem, Sociální péče 3316/12A, PSČ 401 13 (dále jen „**Krajská zdravotní, a.s.**“), jejímž jediným akcionářem je Ústecký kraj.

MV ČR zaslalo dne 23.8.2013 Ústeckému kraji své stanovisko s návrhem řešení dané situace a rovněž i „Právní rozbor úpravy neslučitelnosti členů zastupitelstva kraje“ s tím, že MV ČR prostřednictvím Mgr. Ondřeje Veselského, náměstka ministra vnitra pro veřejnou správu a legislativu, navrhuje jako možná řešení (i) úpravu stanov Krajské zdravotní, a.s., (ii) zánik mandátu dotčených zastupitelů Ústeckého kraje, nebo (iii) odstoupení těchto zastupitelů Ústeckého kraje z funkcí členů představenstva Krajské zdravotní, a.s.

C. Právní rozbor:

Hned na úvod bychom rádi uvedli, že MV ČR v Právním rozboru ani v žádném z ostatních podkladů nepředkládá žádné informace či skutečnosti, které by zapříčinily změnu našeho právního názoru vyjádřeného v Prvním stanovisku.

C.1.

Hlavním argumentem MV ČR pro výklad ustanovení § 5 odst. 2 písm. c) zákona o volbách do zastupitelstev krajů takovým způsobem, že toto ustanovení dopadá na současnou situaci v Krajské zdravotní je, že **považuje člena statutárního orgánu - představenstva, který je za představenstvo (a tedy i společnost) oprávněn jednat navenek za „statutárního zástupce“**. Takový výklad však nemá oporu v zákonu a porušuje zásadním způsobem právo na samosprávu a další základní práva.

Jak již uvádíme v Prvním stanovisku, dle ustanovení § 13 obchodního zákoníku **právníká osoba jedná statutárním orgánem, nebo za ní jedná zástupce**. Je tak zřejmé, že se jedná o dva odlišné pojmy, kdy jednání právnické osoby prostřednictvím **statutárního orgánu je jednáním této osoby, nikoli jednáním za tuto osobu, nejedná se tedy o jednání zástupce s tím, že tyto pojmy nelze směřovat**.

MV ČR v Právním rozboru zcela opomíjí fakt, že v souladu s ustanovením § 194 odst. 3 obchodního zákoníku, je představenstvo **kolektivním orgánem, který rozhoduje většinou hlasů svých členů**. Veškeré úkony, které společnost činí navenek (např. podepisování smluv) jsou pak **důsledkem kolektivního rozhodnutí statutárního orgánu – představenstva, byť fakticky pod smlouvou může být v návaznosti na znění stanov společnosti podepsán jen některý z členů představenstva**. Určení, jakým způsobem statutární orgán – představenstvo jedná navenek, slouží jen pro stanovení způsobu, jakým se vůle tohoto orgánu, a tím pádem i společnosti, bude projevovat vůči třetím osobám, nejedná se tedy o stanovení nějakého zvláštního zástupce.

Je tedy třeba zcela jednoznačně a kategoricky odmítnout výklad MV ČR, že členové představenstva, kteří za tento kolektivní orgán jednají navenek, se najednou stávají statutárním zástupcem ve smyslu ust. § 5 odst. 2 písm. c) zákona o volbách do krajských zastupitelstev, neboť tyto osoby jen jednají za představenstvo a vykonávají vůli tohoto kolektivního orgánu.

C.2.

Jak jsme již uvedli v Prvním stanovisku, výkladem, který uplatňuje MV ČR, tedy de facto podřazením pojmu „statutární zástupce“ pod pojem „statutární orgán“ by mohlo dojít k potenciálnímu rozporu dvou právních předpisů a to zákona o volbách do krajských zastupitelstev a zákona o střetu zájmů.

„Oponentura“ MV ČR k tomuto názoru uvedená v bodě č. 3 na str. 6 Právního rozboru, že se na zastupitele kraje vztahuje ustanovení § 4 odst. 1 písm. b) zákona o střetu zájmů není případná, neboť zákaz být statutárním orgánem nebo členem statutárního orgánu, členem řídicího, dozorčího nebo kontrolního orgánu podnikající právnické osoby, uvedený v tomto ustanovení, se vztahuje pouze na veřejné funkcionáře zmíněné v ustanovení § 2 odst. 1 písm. c) až i) zákona o střetu zájmů. Členové zastupitelstva kraje jsou však mezi veřejnými funkcionáři zařazeni až v ustanovení § 2 odst. 1 písm. l) zákona o střetu zájmů. Ustanovení uvedené MV ČR na ně tedy nedopadá.

Rádi bychom tedy zopakovali, že pokud zákon o střetu zájmů výslovně uvádí, že uvolněným členům zastupitelstva kraje nenáleží za členství v orgánech společností s majetkovou účastí kraje odměna, je tím implicitně stanoveno, že členství zastupitelů kraje v těchto orgánech je možné. Tento závěr pak rovněž dokládá i ustanovení § 4 odst. 1 zákona o střetu zájmů, které mezi veřejné funkcionáře, kterým zakazuje být statutárním orgánem nebo členem

statutárního orgánu, členem řídicího, dozorčího nebo kontrolního orgánu podnikající právnické osoby, nezařazuje členy zastupitelstva kraje.

Prozatím zastávaný výklad předmětného ustanovení MV ČR by tak byl v rozporu s ústavním principem minimalizace zásahu státu do samosprávy, konkrétně do mandátu člena zastupitelstva kraje, který jej získal od voličů.

C.3

Postoj MV ČR je velmi závažný i vzhledem k informacím, obsaženým v Právním rozboru, v případě týkajícího se potenciální neslučitelnosti funkcí člena zastupitelstva Středočeského kraje (věc MV: 137490/ODK-2012), kdy člen zastupitelstva byl současně ředitelem Nemocnice Příbram, a.s., jejímž zakladatelem a jediným akcionářem je Středočeský kraj. V tomto případě MV ČR použilo restriktivní výklad ustanovení § 5 odst. 2 písm. c) zákona o volbách do krajských zastupitelstev, když se ztotožnilo s názorem Středočeského kraje a takovýto stav povolilo. MV ČR k takovému názoru dospělo i přesto, že dle našeho názoru **je to právě takovýto případ, na který předmětné ustanovení dopadá, neboť ředitel není statutárním orgánem, ale ve statutu (stanovách) určeným zástupcem, tedy „statutárním zástupcem“ ve smyslu § 5 odst. 2 písm. c) zákona o volbách do krajských zastupitelstev.**

Pokud tedy ve zmíněné věci dospělo MV ČR k názoru, že je takový stav v souladu s právní úpravou, není zřejmé, proč v nyní posuzovaném případě, který je ve vztahu k předmětnému ustanovení jasnější, uplatňuje opačný přístup, tedy značně extenzivní výklad a tím odporuje ústavnímu principu minimalizace zásahů do autonomie samosprávy.

D. Závěr:

Vzhledem k výše uvedenému jsme toho právního názoru, že za správný lze považovat pouze takový výklad, dle kterého ustanovení § 5 odst. 2 písm. c) dopadá jen na „zástupce“ společnosti, tedy nikoli na statutární orgán, nebo jeho členy. Jedině tento výklad odpovídá pojmu „statutární zástupce“. Jiný závěr by dle našeho názoru zasahoval do ústavních práv vyjádřených v článku 2 odst. 3 a článku 21 Listiny základních práv a svobod, tedy práva účastnit se na správě veřejných věcí.

Dle našeho názoru MV ČR opomíjí kolektivní charakter představenstva akciové společnosti, a tedy že byt navenek vystupuje představenstvo jen konkrétními osobami, tyto osoby vykonávají kolektivní rozhodnutí představenstva jako celku, coby statutárního orgánu, tudíž se v takovém případě nemůže jednat o zástupce společnosti.

Co se týče dalšího postupu, existují v podstatě následující varianty:

- I. Ústecký kraj setrvá na svém postoji, že v daném případě nedochází k neslučitelnosti souběhu členství v zastupitelstvu Ústeckého kraje s členstvím ve statutárním orgánu Krajské zdravotní a.s.;
- II. Dojde ke změně stanov Krajské zdravotní, a.s. tak, že za tuto společnost bude oprávněn jednat jen předseda představenstva, kterým bude osoba, která není současně členem zastupitelstva Ústeckého kraje;
- III. Z představenstva Krajské zdravotní, a.s. budou odvoláni všichni členové zastupitelstva Ústeckého kraje;
- IV. Členové zastupitelstva Ústeckého kraje, kteří jsou současně v představenstvu Krajské zdravotní a.s. se vzdají svého mandátu člena zastupitelstva.

Byť je dle našeho názoru výklad předmětného ustanovení MV ČR chybný, v případě setrvání na současném postoji by s konečnou platností spornou otázku pravomocně vyřešil až soud. Proto za předpokladu, že Ústecký kraj nevyžaduje, aby k jednání Krajské zdravotní byl zapotřebí vždy podpis některého z členů zastupitelstva zvoleného do představenstva této společnosti, bychom doporučovali upravit stanovy Krajské zdravotní a.s. takovým způsobem, že by bylo docíleno stavu, kdy členové představenstva Krajské zdravotní a.s., kteří jsou současně zastupiteli Ústeckého kraje, nebyli oprávněni jednat za společnost navenek.

KŠD LEGAL advokátní kancelář s.r.o.

JUDr. Marek Bilej

advokát